

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/l. — Telefon št. 213

Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

upravnništvo: Marjiln trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Francija in Mala antanta.

Od našega stalnega pariškega dopisnika.

ap. Pariz, 19. avgusta.

Odlična osebnost, ki ima zelo intimne zveze s francoskim zunanjim uradom, je podala vašemu dopisniku sledeče podatke o politiki in bodočnosti Male antante:

»Tvorba, ki se naziva Mala antanta, je s svojim skupnim številom prebivalstva — okoli 60 milijonov — resnično veljala, čije glas postaja v koncertu vesil vedno večjega pomena. Konferenca v Sinaji je na svoj način pripomogla, da so postali cilji in kretje cele grupacije jasnejši. V nekaterih upravljajstvih referatih se je opozorilo, da je politični in gospodarski razvoj teh dežel nerazdružljivo zvezan s skupnim razvojem kontinenta. Svoj čas smo razumeli pod izrazom »balkanizacija« neke vrste politično in gospodarsko anarhijo. Danes nam pa delajo ravno te dežele blesteti vzgled notranje okrepitve, ekonomske obnove in zunanje miru.

V naši sredini je nekaj politikov, ki se ne morejo ločiti nekega »protislovja« med Romunijo na eni in Češkoslovaško ter Jugoslavijo na drugi strani. V tem »dejstvu« vidijo mnogi oni »baci«, ki bo Mala antanta prej ali slej uničil. Ta pesimizem pa nikakor ni utemeljen. Med temi deželami ni nikakega protislovja. Bolje povedano: Te države gledajo pač v tri smeri, ali s hrbiti so krepko naslonjene ena ob drugo. Romunija ima obrnjen svoj pogled predvsem v Rusijo. Ker pa živita oba zaveznika s sovjetsko Rusijo v najboljših odnosih, je podana Romuniji garancija proti napadu z ruske strani.

Češkoslovaška se nahaja pred nemškimi, Jugoslavija pred italijanskim problemom. Ali je tu na obeh straneh podana možnost oboroženega konfliktu? Gotovo. Tu gre za probleme evropskega pomena in lokalizacija spora bi bila naravnost nemogoča. Pred našimi očmi stoji stvarilno znamenje z letnico 1914...

Močan argument proti pesimizmu je trditve, da je politika Male antante v vsakem oziru konstruktivna, obnovitvena. Rešitev Avstrije, eno najlepših dejanj izza svetovne vojne, je bila mogoča le vsled aktivnega sodelovanja Male antante. Nekaj sličnega se je v Sinaji poskušalo z ozirom na Madžarsko. Sebični momenti so molčali. Čisto pacifistične in politične modre zahteve, ki so bile postavljene v tesni zvezi s finančno in gospodarsko pomočjo, ostanejo v politični zgodovini lep primer zmernosti napram premaganemu nasprotniku.

Pričakovalo se je, da se bo Mala antanta razširila in ojačila. Govorilo se je celo o nekakem »bankerotu«, ker se je celotno razširjenje ni izvršilo in posrečilo. Mnenja smo, da je najbolje za Mala antanto, ako se ona ne preobteži z interesi in zahtevami, ki si medseboj nasprotujejo in ki potemtakem tvorijo vir notranjih nesoglasij, vzrok gotovega razkola. Napadalna sila kakor poljubne dežele ne zavisi toliko od njene velikosti, temveč o enotni volji njenih prebivalcev. Skupnost interesov, to je prva zahteva, ki se postavlja pred vsako meddržavno zvezo. Mala antanta je storila zelo dobro, ko je postavila ta princip pred vse pomisleke.

S tem pa nikakor ni rečeno, da kooperacija v nekaterih vprašanih med Mala antanto in nekaterimi sosednimi državami ni mogoča. To se tiče zlasti Poljske in Grške. Glede Bolgarske je najbolje, da se počaka... Tok razvoja gre svojo pot.

Zelo posrečena je bila misel, da se postavi na dnevni red prihodnjega sestanka v Beogradu koristna točka: tesna finančna in gospodarska kooperacija vseh treh držav. Še srečnejša je bila misel, da se poveri študij tega problema češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu. Vsa bodoča politika mora biti zlasti v porušeni Evropi gospodarska politika. Ob strani vsakega diplomata stare šole mora biti gospodarski izvedenec.

Mala antanta je doprinesla dokaz, da je obnova Evrope v okviru mirovni pogodbe mogoča. Radi tega tvori pomembni činitelj v borbi za novi red, ki ga hočejo danes vsi narodi, ki so dobre volje. Ta vzgled naj bi si zapomnili vse evropske velesile...

Radikali imajo absolutno večino.

Beograd, 21. avgusta. (Z) »Politika« piše: Občinske volitve so se končale v nedeljo v Srbiji in Crnogori. Večinoma so izvoljeni ali sami radikali, ali pa v zvezi z džemijetom. Dobili so absolutno večino; če tudi manjka poročil iz nekaj sto občin, vendar se že po dosedanjem razmerju lahko vidi, da so radikali dobili skoro dve tretjini občin v Srbiji. V Crni gori razmerje ni isto. Tam so menda demokrati, zedinjeni z opozicijskimi strankami v večini.

Beograd, 21. avgusta. (Z) »Politika« javlja: Tekom včerajšnjega dne je prispel največji del poročil iz Srbije in Črne gore o tamošnjih volitvah. Iz njih se vidi nedvomno zmaga radikalov. Demokrati so v padanju, dočim so zemljoradniki uspehi, da so dobili večje število občin, nego pri zadnjih občinskih volitvah. Vendar se pa situacija, ustvarjena vsled teh volitev ne more vzeti kot merilo pravega političnega stanja. Nasprotno pa gledajo demokrati četudi premagani na teh občinskih volitvah na svoj poraz precej ravnodušno. V zemljoradniških krogih pa se gleda brez razpavanja z zaupanjem na stopnjema rastoče število njihovih občin.

Beograd, 21. avgusta. (B) Po uradnih podatkih o izidu občinskih volitev, ki so se vršile 19. avgusta t. l.

Podrobnosti o krvavem spopadu v Kosovski Mitrovici.

VEČ MRTVIH IN RANJENIH. — REZULTATI PREISKAVE.

Beograd, 21. avgusta. (Z) O predvčerajšnjem krvoprelitju v Kosovski Mitrovici se javljajo še sledeče podrobnosti: Krvavi spopad, ki se je odigral na volišču, so izzvali tamošnji Turki in Arnavti in sicer po nalogu zloglasnega Šerada bega, narodnega poslanca. Do spopada je prišlo na ta-le način:

Tik pred poldnevom je prišla tolpa Turkov in Arnavtov, sestojeca približno iz 80 mož, oboroženih s koli in noži, pred poslopje volišča, pred katerim je bila takrat velika gneča. Takrat so Turki začeli metati na naslov nekih Srbov razžaljene besede, ki so razdeljeni v manjše skupine, agitirali med volilci. Na turške žalitve Srbi s početka sploh niso pazili, ko so pa le-ti začeli odkrito pretiti, da bodo razbili volilne skrinjice in razgnali one, ki niso njihovi ljudje, se je vnel prepri, iz katerega je nastal pretep. Takrat je nekdo v turških vrstah začel streljati iz samokresa, na kar

v oblasteh Srbije in Črne gore, je vladna stranka dobila ogromno večino. Dve tretjini občin sta izbrali radikalno upravo. Od skupnega števila 2241 občin manjkajo še poročila od 674 občin. V številnih izraženo razmerje je po dosedaj znanih podatkih naslednje: radikali 1032 občin, demokrati 354, zemljoradniki 62, meščanska stranka 50 in džemijet 12. Volitve so se povsod izvršile v največjem redu.

REORGANIZACIJA DEMOKRATOV.

Beograd, 21. avgusta. (Z) »Politika« poroča: Včeraj se je cel dan govorilo o volitvah. Radikalna zmaga je v Beogradu iznenadila, a istočasno spravila v zmešnjavo posebno demokrate, ki verujejo, da bi relativno bolje uspeli, ako se ne bi bili zvezali z republikanci in naprednjaki. Kolikor se je včeraj moglo doznati, izgleda, da bo pri demokratih izvedena korenita reorganizacija v stranki. Proti radikalom, kakor oni mislijo, se da uspehi samo z močno organizacijo in taktičnim propagandnim delom v narodu. Dosedaj to ni bilo izvedeno z zadostnim sistemom, vsled česar tudi rezultati niso mogli biti boljši, nego so bili. Posebno je treba naglasiti, da bodo demokrati v kratkem začeli delati na popolni reorganizaciji svojega tiska.

so začeli streljati tudi Srbi, vsled česar se je razvila ogorčena borba. K sreči je orožništvo takoj interveniralo in preprečilo daljine izpada. Volitve so se vsled tega morale prekiniti. Povsod po mestu so se napotile vojne in orožniške patrulje, ki še danes križarijo po ulicah. V tem spopadu je umrlo 6 Turkov, 4 so težko ranjeni, a 12 jih je lahko ranjenih. Nekoliko je tudi Srbov lahko ranjenih.

Politične oblasti so uvedle preiskavo, s katero se je takoj ugotovilo, da so Turki pripravljali ta napad še pred 15 dnevi. Razven tega se je ugotovilo, da je ta spopad imel biti večjega razmerja. Ogorčnost tamošnjih Srbov je tako velika, da se lahko pričakujejo novi resni dogodki. Vsled tega pa so oblasti v pripravljenosti. Iz službenega obvestila ministrstva notranjih del se vidi tudi, da so Turki izzvali napad in da je ta bil za njih usodepoln.

Radičev beg v London.

Angleška sodba o njegovih avanturah.

London, 21. avgusta. (B) »Times« in »Daily Telegraph« sta danes objavila vesti o bivanju Stjepana Radića v Londonu. Po teh vesteh je Radić dospel dne 17. avgusta s svojo ženo v London ter namerava tam ostati mesec dni. Kakor se je sam izjavil, je šel Radić čez mejo ponoči in ubežal na Madžarsko, od koder je preko Pariza dospel v London. Listi prinašajo tudi opis Radića in na kratko govore tudi o njegovi politični akciji. Izgleda, da je Radić sedaj za federalizem, sedaj za republikanizem, a potem zopet lojalni nasprotni kralju. En list na koncu izrecno pravi, da so v zadnjem času Radićevi napadi na vladu jako ostrji, toda vlada se je dosedaj vzdržala vsake akcije proti njemu. Navzlic temu, da je Radićeva poslaniška imuniteta ukinjena, ni vlada ničesar proti njemu ukrenila. Radić uporablja prav razžaljena epiteta in spravlja na dan težke obtožbe, a uživa kljub temu tako svobodo, kakor to skoraj v nobeni evropski državi ni navada. Izgleda, da bo Radić sedaj priporočal popolno prekinjenje odnosov med Zagrebom in Beogradom, vendar pa se ne more iz

negovih izjav sklepati, da ne bi bila njegova politika podvržena izpremembam.

Beograd, 21. avgusta. (B) »Novi List« poroča z Dunaja, da prinaša nemški list »Die Stunde« sledeče podrobnosti o Radićevem begu: Pred nekaj dnevi se je Radić nekaj ur mudil na Dunaju, kjer se je posvetoval z zaupniki hrvatskega revolucionarnega komiteja. Ta komite je pred letom dni poslal dr. Krnjevića v Zenevo, London, Pariz in v Ameriko in na podlagi njegovih poročil je Radić napravil svoj republikanski program. Radić se nadeja, da bo v Londonu ugodno sprejet. Angleška srednjeevropska politika se sicer izogiblje vsakega direktnega nastopa, vendar pa gleda na to, da se udeležuje razvoja političnih dogodkov v oni sferi, ki spada pod upravo francoske politike. Dejstvo, da je bil prevrat v Bolgariji podpiran z angleškim denarijem, pojasnjuje angleški interes na obnovitvi Madžarske. Radić se ne misli takoj vrniti v domovino, temveč želi priti pred Društvo narodov, da tam razloži svoje zahteve. Na to pa namerava ali v Londonu ali v Švici postaviti svojo protivladu.

G. Pašić v Parizu?

Beograd, 21. avgusta. (Z) »Tribuna« javlja iz Pariza: Tukaj se pričakuje, da pride v sredo g. Pašić v Pariz, kjer bo imel daljši sestanek z g. Poincaréom. Glavni predmet razgovora bo reparacijsko vprašanje. Na ta korak g. Pašića se gleda v krogih našega ljudstva z velikim zaupanjem.

Sestanek dr. Beneša z Mussolinijem.

Praga, 21. avgusta. (K) Kakor poroča »Tribuna«, bo minister za zunanje zadeve dr. Beneš 24. septembra odpotoval v Rim, kjer se bo 28. septembra sestal z ministrskim predsednikom Mussolinijem. Čeprav vsposed razgovorov ni uradno določen, se trdi, da bo predmet posvetovanj madžarsko vprašanje in pa problem bližnjega vzhoda.

Francoski odgovor na angleško noto

Pariz 21. avgusta. (Agence Havas.) Francoski odgovor na angleško noto je bil predan danes dopoldne na angleškem poslanstvu, od koder je bil odposlan angleškemu ministrskemu predsedniku lordu Baldwinu, lordu Balfourju in lordu Curzonu, kakor tudi angleškemu zunanjemu uradu. Ekspozé o francoski politiki obsega devetnajst tiskanih strani. Jutri izide nova rumena knjiga z dotičnimi listinami.

IZ PORUHRJA.

Mainz, 21. avgusta. Danes dopoldne je francoska tajna policija odvzela na poti od tiskarne v državno banko novo tiskani denar v znesku od 1.4 milijarde mark. (W.)

Köln, 21. avgusta. Kakor poroča »Kölnische Volkszeitung« iz ruhrskega revirja, so komunistične stotnije zapobile uradnike iz kuckingskih delavnic

Odnosaji med našo kraljevino in sovjetsko Rusijo.

Beograd, 21. avgusta. (B) »Pravo Lidu« organ češke socialne demokracije, prinaša članek pod naslovom »Jugoslavija in sovjetska Rusija« ter pravi: Dopršene so vse priprave za sklenitev trgovinskih pogodb in konvencij med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo. Jugoslovanski zastopnik v Pragi g. Lazarević je dobil v tej stvari striktna navodila. Ako moskovska vlada želi živeti v prijateljskih odnosih z Jugoslavijo, bodo v najkrajšem času vzpostavljeni tudi politični odnosaji. Pogajanja med Jugoslavijo in Rusijo se bodo vodila v Pragi v teku tega meseca. V Beogradu mislijo, da pride do definitivnega sporazuma. Mnogo ruskih beguncev se boji za svojo eksistenco v Jugoslaviji.

»Preporod« organ srbskih nacionalistov jih zaradi tega pomirjuje, češ, da se jim ni ničesar bati in da ostane vse, kakor je bilo. Službeni krogi absolutno molče o dogovorih z Moskvijo in ni mogoče dobiti od njih nikakega odgovora.

Novi veliki župani.

Beograd, 21. avgusta. (Z) Z ukazom ministrstva notranjih del, ki ga je podpisal Nj. Vel. kralj včeraj, se postavljajo za velikega župana vranske oblasti g. dr. Gjorgje Bošković, veliki župan bitoljske oblasti; za velikega župana sremske oblasti g. Dragomir Todorović, veliki župan vranske oblasti; za velikega župana vrbaske oblasti g. Svetislav Z. Pannović; veliki župan užičke oblasti; za velikega župana bitoljske oblasti g. Budimir Borisavljević, načelnik II. razreda krajinjskega okrožja; za velikega župana užičke oblasti g. Velimir P. Kuzmanović, načelnik I. razreda pirotskega okrožja; za velikega župana niške oblasti g. Milan Putković, načelnik samostalne uprave državnih monopolov. Na osnovu čl. 170 zak. o uradnikih so upokojeni: Gg. Jovana Todorović, veliki župan vrbaske oblasti in Velimir Vučković, veliki župan niške oblasti. Končno je postavljen za inspektorja I. razreda v ministrstvu notranjih del g. Vasa Izajčević, veliki župan sremske oblasti.

OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVALNE DELAVCEVE.

Beograd, 21. avgusta. (Z) Minister socialne politike je podpisal pravilnik o osrednjem uradu za zavarovalne delavceve. Pravilnik stopi takoj v veljavo.

Zasedanje sveta Društva narodov.

Zeneva, 21. avg. Svet Društva narodov se bo zbral 30. t. m. k svojem 26. zasedanju, ki bo trajalo cel mesec september. Prva seja tega zasedanja bo posvečena zborovanju Društva narodov, ki se začne 3. septembra. Svet bo ukrenil vse, kar je potrebno za pretres prošnji za sprejem v Društvo narodov.

Kongres bivših bojnikov.

Bruselj, 21. avgusta. (B) Medzavezniška federacija bivših vojakov, ki so se udeležili vojne, priredi v Bruslju od 1. do 11. septembra svoj IV. kongres. Na tem kongresu bodo zastopane Francija, Amerika, Anglija, Češkoslovaška, Romunija in Jugoslavija, katero bo zastopal gosp. Momčilo Jurišić, rezervni kapetan, podpredsednik mednarodne federacije bivših vojakov in prvi tajnik poslanstva kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Parizu. Med drugimi točkami so na dnevnem redu kongresa posebno sledeče točke: proteza, zdravniška nega, zdravila, vzajemna pomoč, delavska in trgovinska borza, zamenjava vojnihi sirot, invalidsko vprašanje in važna vprašanja o svetovnem miru.

mannesmannskih tvornic, postavile pred ravnateljevim stanovanjem vislice in razrušile ravnateljevo stanovanje. Pri spopadu z deželimi lovci je bil ubit vodja stotnji in neki deželni lovec. Upravo tvornic so komunisti odstavili. Prošnjo düsseldorfskega vlad, predsednika, da bi smel v Kuckingenu zopet uporabljati policijo, so zasedbene oblasti odklonile.

Gelsenkirchen, 21. avgusta. Francozi so razglasili v Rothausnu zabavo krompirjevega polja in prepovedali izkopavanje krompirja, kar je povzročilo med prebivalstvom veliko razburjenje.

Münster, 21. avgusta. Zaplomba med se od Francozov sistematično nadaljuje. Danes se je zvedelo, da so zaplenili v Bochumu 45 milijard, v Dortmundu 6 in v Mainzu 1.2 milijarde.

janja med Jugoslavijo in Rusijo se bodo vodila v Pragi v teku tega meseca. V Beogradu mislijo, da pride do definitivnega sporazuma. Mnogo ruskih beguncev se boji za svojo eksistenco v Jugoslaviji.

»Preporod« organ srbskih nacionalistov jih zaradi tega pomirjuje, češ, da se jim ni ničesar bati in da ostane vse, kakor je bilo. Službeni krogi absolutno molče o dogovorih z Moskvijo in ni mogoče dobiti od njih nikakega odgovora.

Rudarska stavka v Češkoslovaški.

Praga, 21. avgusta. Osrednji svet rudarjev naznanja, da je v vseh rudniških delo ustavljeno.

Preganjanje zemljedijske stranke v Bolgarski

Sofija, 21. avgusta. (B) Nekateri člani stranke Stambolijskega med njimi g. Markov, bivši podpredsednik soobranja, so se obrnili na ministrsko predsedništvo in na ministrstvo notranjih del s prošnjo, da se zemljedijske organizacije radi volilne agitacije dopuste in dovoli svoboda zborovanja in dogovora ter ponovno izhajanje strankinega organa »Zemljedijsko Zname«. Oba ministra sta jim odgovorila, da so organizacije zemljedijske stranke nelegalne in da radi tega ne more dopustiti svobode zborovanja in dogovora in izdavanje strankinega lista.

Zadnja inozemska poročila.

DR. WIRTH V MOSKVI.

Moskva, 21. avgusta. Sem je dospel svoječasi državni kancelar dr. Josip Wirth. (W.)

SPLOŠNA STAVKA NA CRŠKEM.

Hannover, 21. avgusta. (B) Kakor javljajo iz Aten, je v Grčiji v znak solidarnosti proklamirana generalna stavka. Vlada postavlja takoj vojna sodišča proti kolovodjem štrajka. Vse delavske organizacije so razpuščene.

ROPARSKI NAPAD V PLESNI DVORANI.

London, 21. avgusta. »Daily Mail« poroča iz New Yorka: Oboroženi razbojniki so vdrli v plesno dvorano Detroit, ranili več plesalcev in jih prisilili, da so jim oddali denar in lišp, skupni vrednosti 20 tisoč dolarjev. Razbojniki so na to v avtomobilih zbežali. Bili pa so po vznemirljivem zasledovanju, ki se ga je udeležilo kakih dvatisoč oseb in stotnja deželne milice, ujeti.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 21. avgusta. Preko Anglije prišel minimum zračnega tlaka je povzročil v Avstriji naglo zjasnitev. V Varu se je temperatura dvignila na 25 stopinj. Lepo vreme pa bržkone ne bo dolgo trajalo. Napoved: jasno vreme, naglo naraščanje temperature, osvežujoči južni vetrovi, lepo vreme bo trajalo bržkone le en dan, popjutrišnjem pa se bo zopet poslabšalo.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Kino Matica: »Kartači varalica«.
Kino Ideal: »Skrivnost Hilleresta«.
Kino Tivoli: »Nepoznani plesalci«.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:

Tekoči teden: Lekarna Prohazka na Jurčičevem trgu, Ustari na Sv. Petra cesti in Jošt v Spodnji Siskli, Celovška cesta.

O posečanju naših otrok osnovnih meščanskih in srednjih šol v inozemstvu.

Po osvobojenju so bili naši Nemci ob meji in po maloštevilnih umetno ustvarjenih jezikovnih otokih v zaledju docela konsternirani. Vsled dolgoletne nadvlade in nacionalno šovinistične vzgoje niso bili niti zdaleka pripravljeni na možnost, katero je uredništvu izid vojne. Zato jih je nenadni udarec popolnoma zmedel. In v tej zmedenosti so čisto storili korake, ki so bili njim samim v škodo in so jih pozneje trpko obžalovali vsaj po veliki večini.

Ena izmed mnogih drugih nerodnosti je bila tudi ta, da so zlasti prva leta pošiljali svoje otroke v osnovne, meščanske in srednje šole v inozemstvo, seveda pred vsem v Avstrijo, kar je povzročilo gmočno in moralno škodo njim in njihovim otrokom. Zakaj za tak študij je bilo treba veliko stroškov, in poleg vsega se otroci niso naučili našega državnega jezika, katerega bodo neobhodno potrebovali v poznejšem življenju. Mnogi izmed teh zasleplencev so pozneje uvideli svojo napako in jo vsaj deloma popravili, ko so se uverili da se ne izvrši nov od njih pričakovani preobrat, ki bi bil prestavil državne mejnike in nje same zopet posadil na konja.

Kljub vsemu temu je pa še danes med njimi nekaj kratkovidnežev, kateri se še sedaj ne morejo sprijazniti s položajem in šolajo svoje otroke v Avstriji, in sicer ne v kakih špecijelnih strokovnih šolah, katerih bi mi ne imeli v državi, ampak v navadnih osnovnih, meščanskih in srednjih šolah. Ti ljudje seveda ne vidijo v svoji šovinistični zaslepljenosti kak nesmisel je tako postopanje. V svoji naivnosti mislijo celo, da na ta način svojim otrokom koristijo, ker jim pripomorejo do boljše naobrazbe. V resnici pa prav občutno škodujejo svojim otrokom in državi. Ako reflektirajo na to, da bodo njihovi otroci pozneje živeli in delovali v naši državi, potem se morajo na vsak način seznaniti z nstrojem in prilikami naše države. Tega jim pa ne nudi noben učni zavod v tujini v taki meri, kakor pa naši zavodi doma. Prav tako bodo sigurno potrebovali znanje našega državnega jezika. Takega znanja si pa zopet ne pridobe v inozemstvu, pa naj obiskujejo še tako dobre posebne tečaje.

Tudi državni interes zahteva, da se izobrazujejo in vzgajajo otroci — prihodnji državljani — doma, v lastni državi. Zakaj v tujini preveča vzgojo drugi duh, ki je v marsikaterem oziru ravno nasproten duhu naše lastne vzgoje. Zato ne postane nikdar tako iskren naš državljani oni, ki je v svoji rani mladosti zžival tujo vzgojo in se nasrkal tujeje, nam sovražnega duha. Zakaj nekaj povsem drugega je, ako gre v tujino človek, katerega vzgoja je že takorekoč dovršena in gre izpopolnit splošno ali strokovno izobrazbo, kakor pa če gre od doma otrok, ki šele sprejema

prve pojme vzgoje in naobrazbe. Kakor se odtuji otrok domači hiši in domačim ljudem, ako jo zapusti v rani mladosti in gre k tujim ljudem, prav tako se odtuji državljani lastni državi, če uživa početno vzgojo in naobrazbo v drugi državi. Zato ni država samo upravičena, temveč naravnost dolžna, da ukrene vse potrebno proti takim izrodkom lastnih državljanov ter jih tudi s silo prepreči, ako ne gre drugače.

V splošnem pa tudi ni prav nobenega povoda pri nas, da bi morali naši ljudje — tudi Nemci — pošiljati svoje otroke v osnovne, meščanske in srednje šole preko državne meje. Naše šolstvo je urejeno in v celoti zlasti v Sloveniji nikakor ne zaostaja za avstrijskim. Naše učiteljstvo vrši svoj poklic kljub nekaterim žalostnim življenjskim razmeram zelo vestno in pošteno, ter nikakor ne zaostaja za učiteljstvom tam preko mejnih kolov, ampak ga še v marsikaterem oziru prekaša. O tem so se uverili tekoni te kratke dobe Nemci sami pri lastnih otrocih in ob priliki raznih šolskih prireditvev in razstav.

Največkrat se navaaja navidezni izgovor, da so naše šole slovenske in nemški otroci ne obvladajo našega jezika ter radi tega ne morejo slediti pouku. To je pa povsem prazen izgovor, ki nikakor ne drži. Dosedanja izkušnja je pokazala dovolj jasno, da so otroci hitro prilagodijo novim razmeram in so zelo redki slučaj, da bi otroci zaostali vsled neznanja slovenskega jezika. Sicer pa imamo tudi še več kakor preveč šol z nemškim učnim jezikom pri nas doma, in ni nikakor potreba radi tega pošiljati otrok v inozemstvo.

Samooobsebi je umevno, da dotičnik, ki ima spričevala o absolutiranih osnovnih, meščanskih in srednjih šolah v inozemstvu, ne more imeti pravice do javne službe pri nas. Skrbeti bode pa treba, da tudi privatna podjetja v naši državi ne bodo smela sprejemati takih ljudi v službo.

Če se ne motimo, je že svoj čas izdala pokrajinska uprava odlok o študiranju naših državljanov v inozemstvu ki je bil pa precej nejaesen in je še vedno puščal odprta vrata za izrabljanje. Umestno bi bilo zlasti za naše obmejne kraje, da se dotični odlok ponovi v preciznejši obliki ravno sedaj pred začetkom šol leta ter se pozneje izvede statistika, da bomo vsaj vedeli, koliko imamo med našimi Nemci še tako zaslepljenih državljanov, da dajejo svoje otroke v osnovne, meščanske in srednje šole iz roga šovinizma bodisi nemškega kakor tudi madžarskega iz Prekmurja.

— Smrt glasovitega švedskega slikarja. V Drotningholmu je umrl poznani slikar Karl Nordstrom, star 61 let. Bil je eden najmarkantnejših zastopnikov starejše švedske slikarske šole.

R. P.:

Izlet na planine.

VI

8. Ob Savi Bohinjki.

Cim bolj smo se bližali Blejskemu jezeru, tem bolj me je gnala neka nevidna moč, da se razodenem g. profesorju, da mu odkrijem svoje srce in da mu povem kako sem srečen. Nekdaj sem ga sovražil, da celo pregrešil sem se proti njemu, ker ga nisem razumel, ker nisem mogel verjeti, da mi želi samo dobro. Toda on se ni maščeval, dasi bi me bil lahko zdrobil. Velikodušno mi je odpustil — in takrat sem ga spoznal, takrat sem ga razumel. Od tedaj ga spoštujem in bi mu zaupal več kot lastnemu očetu.

In sedaj sem se mu hotel izpovedati. Rad bi ga bil vprašal za svet — toda to vendarle ni šlo tako lahko, kot sem sprva mislil. Zdelo se mi je, da sem neroden kot deček, ki prvič poskuša, da bi se peljal na kolesu in nervozen kot sramežljiva deklica, ki prvič nastopi pred tujim občinstvom.

Ali on me je razumel. Dasi mu nisem povedal, vendar je slutil, kaj osrečuje mojo mlado dušo in kaj me teži... Nekaj je že itak moral vedeti prej, saj so vedeli tudi drugi, ker sem človek, ki ne more skriti tega, česar je polno srce... Trpkost je se nasmehnil in prijazno rekel: »Mladi prijatelj! Ne maraj Vam ubijati Vaših iluzij. Vendar bi Vas prav prijateljski posvaril in opozoril, da ženska mladega človeka večina samo — vara in da ga prej ali slej pahne v nesrečo! Vse bi mu bil verjel, tega pa nisem mogel verjeti. Zato sm skušal ugovarjati, on pa je nadaljeval: »Mlad človek je slep. Deklica se mu zdi kot krasna rdeča roža med zelenimi listi. On vidi samo vabljivo ovet, ko pa stegne roko, da bi ga odtrgal ali da bi si ga ogledal od bli-

že, tedaj sikne med listi skrita kača iz njega in ga piči. Kdor je zaljubljen, vidi na svojem idealu samo lepo in dobro in zato ga zadene pozneje tem huje, ko spozna tudi grdo in slabo, česar sploščka ni mogel ali ni hotel videti...»

Sedaj sem molčal in premišljeval. Ugovarjati nisem maral, verjeti pa tudi nisem mogel. Oh, ko bi mu bil verjel, ne bi bil odnesel na koncu leta štirih dvojic in slabega reda v vedenju iz šole in danes morda ne bi bilo tako raztrgano moje srce!

Sam ne vem, kako smo dospeli do jezera. Kot bi izrastlo iz tal, je stalo pred nami v vsji lepoti in mogočnosti. Že oddaleč sta nas opazila dva ribiča, ki sta nam prihitela nasproti. Ponujala sta se, da nas prepeljeta na otok; kazala sta neke listine in zahtevala po 5 dinarjev od osebe. Seveda je bilo to za nas veliko preveč. Opazili pa smo takoj, da sta mladeniča medsebojno konkurenta in to smo hoteli porabiti. Razen tega pa smo izjavili, da gremo lahko tudi peš po lepi poti ob jezeru. Slednjič se nam je eden izmed njiju ponudil, da nas prepelje vse skupaj le za 50 Din. S tem smo bili zadovoljni.

Ravno smo se hoteli vkrcati na ladjo, tedaj pa je začelo liti, kot bi se bil utrgal oblak. Stopik smo pod streho in čakali, da se vihra zopet malo poleže. Posedli smo po klopih, stoli in deskah, nekateri pa so se morali zadovoljiti s sedežem na tleh. Polurni počitek nam je prišel ravno prav, kajti od dolgega pota smo bili res že malo utrujeni. Jaz sem sedel, tako, da sem ves čas lahko gledal tja preko jezerske gladine in občudoval zanimivo igró voda.

Pa zopet so se razteple megle, zopet se je zjasnilo in naša ladja se je gugala proti otoku. Ribič se je upiral na vesli in pot mu je bil po obrazu, kajti breme mu je bilo težko. Na otoku se je malo odpočil, med tem ko smo si mi ogledali zanimivo cerkev in šteli kamenite stopnice; potem pa nas je zopet naložil in

Kongres jugoslovenskih šumarjev.

Ljubljana, 21. avgusta.

Tukajšnja sekcija J. S. U. je priredila s pomočjo domačih lesnih industrijskih podjetij gostom banket na vrtu »Zvezda«. Vendar je bila okrašena z zelenjem in s slikami kralja. Vstevši reprezentanco se je udeležilo banketa okoli 400 oseb. Banket je posetil tudi veliki župan dr. Lukan. Nagovoril je goste podpredsed J. S. U. g. Miloš Cirković, ki je napil po krasnem pogovoru, v katerem je omenil velike zasluge našega kralja v najtežjih časih za osvobodjenje jugoslovenskega naroda. Navzoči so navdušeno izražali globoko vdanost svojem kralju junaku in mu izražali ljubezen in udanost, godba vojaška pa je zaigrala pod osebnim vodstvom gosp. dr. Cerina državno himno. Drugi podpredsednik Uduženja inž. g. Lenarčič je pozdravil srbske in hrvatske goste, tajnik g. Milan Marinović pa je napil navzočim zastopnikom češkega Šumarskega Uduženja, nakar je godba zaigrala češkoslovaško himno. Zahvalil se je predsednik Šumarskega Uduženja C. S. R. inž. Sima o z zaključkom: »Živela bratsko jugoslovensko-češkoslovaška zelena stroka!«

G. V. Dožekovac se je v imenu vseh gostov zahvalil za priščen sprejem in gostoljubnost, ki so jo pokazali Slovenci svojim gostom bratom.

Sledili so še razni pozdravni govori g. dr. Otokar Beneša, nač. min. za šume in rude g. Illica, zastopnika ruskih šumarjev inž. Kuširjajeva in pa obč. svet. g. Jožeta Pirca, ki je posebno poudarjal pomen podobnih sestankov, kajti za naše pravo udejnjenje je prvi predpogoj popolno medsebojno umevanje.

Razvila se je prav živahna in vesela zabava, ki je trajala do pozne nočne ure. Te zabave se je udeležil tudi naš domači kvartet g. dr. Kozine, ki je dovršeno zapel več naših narodnih pesmi in žel obilo priznanja in zahvale.

ZAKLJUČNA SKUPŠČINA.

Ob 11. uri je otvoril g. M. Cirković zaključno skupščino. Pred prihodom na dnevni red je sporočil predsednik, da se vrši popoldne sestank članov pred »Ljubljano«, da si ogledajo mesto. Ob 20. uri se vrši v opernem gledališču na čast gostom slavnostna predstava. V sredo ob 10. uri odkorakajo gostje na Bled, Triglav, Vintgar in Bohinj.

Kot prvi je poročal nato dr. Lujko Novak o razdelitvi državnih gozdov v Srbiji in občinskih zemljišč in frat v Bosni in Hercegovini. Razvila se je precej živahna

debata, nakar je bila sprejeta primerna resolucija.

Nato je prebral predsednik več došlih brzojav iz Bosne.

Sprejet je bil nadalje predlog, da se zniža ali dovoli prosta vožnja za člane, ki posejijo skupščino posebno onim iz daljne Črnegore in Makedonije.

Inž. Andrija Perušić je poročal o premeni sedanega načina eksploatacije državnega gozd. kompleksa Drinjača-Sebešić v Bosni. Ta kompleks se namerava izročiti v eksploatacijo za dolgo vrsto let privatnim posestnikom. Skupščina je sklenila, da prosi ministristvo, da se te dražbe (to so tri dražbe in sicer za 6 mil. kub. m lesa) odgode, dokler specialen odbor ne prouči te zadeve in predloži min. strokoven predlog, kako bi se te šume eksploatale na najbolj koristen način za državo.

Tajnik Marinović je prečital nato več brzojav iz Bosne, kjer se mali lesni trgovci pritožujejo, da jim delajo velika lesna industrijska podjetja razne ovire posebno pri prevoznih lesa, kar gotovo ni na mestu, ker se mora vpoštevati isto kot velika tudi manjša lesna industrija.

Skupščina bo tozadevno intervenirala na merodajnih mestih in prid male industrije.

O vprašanju uradniškega zakona je poročal končno Mihajlo Ljuština v kolikor ne odgovarja interesom šumarskih uradnikov. Zainteresiral se je tudi za uradnike z akademsko izobrazbo.

Glavni odbor je izbral iz svoje srede štirilanski odbor, ki je v stalni zvezi z odposlanci ostalih uradniških kategorij in ki naj štiti in se bori za interese šumarskih nastavlencev. Vprašanje deputatov lesa in zemlje naj se uredi za vse enakovredno bodisi državne ali politične šumske uprave.

S tem je bil strokovni del skupščine izčrpan.

Predsednik se je zahvalil vsem referentom za referate in udeležencem za sodelovanje, pozdravil in se zahvalil došlim gostom in raznim zastopnikom ter predlagal, da se pošlje češkemu šumarskemu uduženju posebno darilo J. S. U. za njihovo spominsko darilo. Predlog je bil sprejet.

Prihodnja glavna skupščina J. S. U. se vrši v Sarajevu.

Predsednik se je ponovno zahvalil z željo, da se zberejo prihodnje leto čvrsti, čili in zdravi v čim večjem številu v Sarajevu.

Učiteljski kongres na Francoskem.

Shod narodnega uduženja učiteljev in učiteljic (70.000 pristašev) se je postavil v ostro oporbo proti vlahi. G. Glay je svetoval pristop vseh članov k C. G. T. (splošni delavski zvezi), kjer je doslej vpisanih samo 12.000 drugov. Shod se je zavzel za politične pravice uradnikov, ki so danes »državljeni drugega reda«; odpravi naj se nadzir nad političnim delovanjem učiteljstva izven šole, preklic naj se odstavitev uradnikov, ki so bili odslovljeni, ker so izvajali svojo državljansko svobodo. Glede laične šole se je vnel oster razgovor, kjer se je tdirhalo po »klerikalnih spletkah«, proti »črni invaziji«, ki jo je baje zakrivilo celokupno ministristvo z republičnim predsednikom vred. G. Piquemal — nomen omen — je pereče govoril zoper skrčenje službenih mest, ker ta odredba zadeva samo male uradnike, dočim vojska, mornarica, opustošeni kraji ohranijo svoje pletorične kadre.

Pri plačan naj se stalni del prejemkov potroji v primeri s predvojno osnovo, draginjske doklade pa ostanejo gibljive po trenutnih potrebah. Na račun in za početek naj se poviša draginjska doklada na 1.800 fr. Ako nedostaja denarja, naj se črtajo »ogromni izdatki za vojsko in mornarico, bajna posojila Poljski, Romunski, Srbiji za nakup materiala za prihodnjo vojno« in stroški za Poruhije. Obdačijo naj se poljedelci in morskimi volkovci (squales, t. j. vojni dobičkarji), ki dolgujejo državi blagajni 7 milijard davkov. Pri prosvetnem delu — učne metode — je poročevalec Levasseur žel burno pohvalo, ko je pozival kongres, naj s pacifiistično vzgojo pospešuje zblizevanje narodov.

Podpirajte

Jugoslovensko Matico.

Iz prosvetnega življenja.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Nedelja, 26. avgusta: Medvedova tragedija »Za pravdo in srce«. Izven.
Ponedeljek, 27. avgusta: Shakespearejeva tragedija »Hamlet«. Izven.

Opera:

Sobota, 25. avgusta: Foersterjeva opera »Gorenjski slavček«. Izven.
Nedelja, 26. avgusta: Zajčeva narodna opera »Nikola Šubić Zrinski«. Izven.
Ponedeljek, 27. avgusta: »Gorenjski slavček«. Izven.

Začetek vsake predstave bo ob osmih zvečer.

— Kongres pevskih društev v Beogradu. Po inicijativi beograjskih pevskih društev se vrši kongres vseh naših pevskih društev od 26. do 28. septembra v Beogradu. Včeraj se je vršila konferenca z predstavnik posameznih ministrstev, da delegati pevskih društev delajo na pripravi kongresa.

— Poletja in vročine bo kmalu konec, jesen se bliža. Narodno gledališče začelja že s predstavami. Izgalo je v čast šumarskemu kongresu, dalje o priliki katoliškega shoda in ob velikem sejnu. V septembru se odvodi že koncertna sezona. Vnaprej bi radi pripomnili, naj koncertna poslovalnica Glasbene Matice razporedi koncerte razmeram primerno, da jih ne bo naenkrat preveč na kupu, potem pa zopet dolgo časa nobenega. — Iz glasbenih krogov izhaja dalje želja, naj Glasbena Matica takoj v začetku jeseni ponovi A. Lajpčev psalm, ker je njegovo prvo izvajanje padlo v neprimeren čas. V jeseni je treba muditi občinstvu priliko, da posluša to lepo najnovše slovensko večje glasbeno delo vsaj trikrat in prepričani smo, da doseže Glasbena Matica poleg velikega moralnega uspeha tudi mnogo večji materialni uspeh kot spomlad. Želja glasbenih krogov je upoštevanja vredna.

— V zagrebški operi je prvi predstav letošnje sezone izvajanju Zajčeve opere »Nikola Šubić Zrinski« prisostvovala grofica Urania Zrinski iz rodbine grofov Zrinskih. Grofica je dospela v Zagreb iz Rima, da se seznani s Hrvatsko. O izvajanju se je izrazila jako pohvalno.

— Vetranci-Držić: Žrtva Abrahamova. Kot nekaj uvod k evharističnemu kongresu v Zagrebu so uprizarili starohrvatsko dramo »Žrtva Abrahamova«. Režijo je vodil dr. Deželič, ki je fungiral kot nekaj priljubljeno režiser in je komparzerijske nastope realistično izdelal. Drama ima mnogo simbolike in je po svojem znišilu spadala v okvir zagrebških slovesnosti. Glasbo je priredil prof. Široka.

— Slavnostna števila lista »Guma«, ki je izšla povodom kongresa uduženja jugoslov. igralcev, prinaša obširen članek o jugoslovanski operni glasbi.

— Split pesniku Botiću. Dne 22. t. m. mine 60 let, odkar je umrl pesnik Luka Botić, rodom iz Splita. Mestna občina Splita je radi tega zaprosila občino Diakovo, kjer je pokojni pesnik pokopan, da naj položi v njenem imenu na grob pesnika vrnec z napisom »Rodni Split — Luki Botiću«.

— Ravnatelj rusinskega gledališča. — Bivši režiser carskega gledališča v Petrogradu Zaharov je imenovan za ravnatelja rusinskega gledališča v Užgorodu.

— Dunajske operetne novitve. V bodoli sezoni uprizore v Carltheatru Oskar Straussovo opereto »Die Perlen der Kleopatra«, v Theater an der Wien Pavel Stephanovo »Das Mallardensouper«, v Apollotheatru Robert Stolzovo najnovejšo opereto »Der Herr von zwei bis vier«.

— V Balreuthu se vrše leta 1024 prve po izbruhu svetovne vojne slavnostne predstave. Uprava se pogaja s solisti dunajskih oper za sodelovanje.

pa sta bili prav prijetni in sta nam kaj hitro potekli.

Najprej nam je predstavil profesor znanega ljudskega dramatika Jakoba Špicarja, ki je prišel za nami, ki pa se je kmalu zopet poslovil. Videl sem, da nas je tako pozorno opazoval, kot bi nameraval spisati novo veseloigro utrujenim mladim turistom na čast.

Nato smo se spravili na svoje zaloge. Nekateri niso imeli nič več, pa so jim dali drugi, da nobenemu ni bilo treba samo gledati. Tudi profesor je razdelil vse, kar je imel svojega in kar mu je izročil na Golici prijazni pisatelj sin za tiste, ki bi jim zmanjkalo. Šel je od enega do drugega in ko se je prepiral, da ima vsak izmed nas vsaj nekaj malega, je sedel zopet na svoje mesto in z velikim užikom popil časo svežega piva, ki ga je medtem prinesla natakarka.

Jaz sem skrivaj naročil liter vina. Ko pa ga je zagledal profesor na mizi, je naredil kiseli obraz in rekel: »Vso pot ste me slušali in niste poskusili nobene pijače. Pazite, da mi nazadnje ne napravite kake neumnosti!« Natakarki je ukazal, naj prinese liter vode, češ, samega vina ne smemo piti. Pozneje nam seveda ni gledal v usta, kaj in koliko pijemo, ali bili smo sami tako pametni in hvaležni, da mu nismo hoteli delati sramote. Samo ko smo odhajali, je lahko videl, da je bila steklenica z vinom — prazna, liter z vodo pa še vedno poln.

Vlak je imel poldrugourno zamudo. Ko bi bili vedeli, bi bili rajši ostali še malo pri Lectarju. Pa tudi na kolodvoru je bilo prav prijetno, tudi tu nam je hitro minil čas.

V vlaku so nekateri zadrževali, drugi pa smo bili še čili, ko da nismo prav nič utrjeni. Samo naši nahrbtniki so bili prazni in naše že itak revne denarnice popolnoma posušene: ali naša srca so bila polna najlepših vtisov in najprijetnejših spominov...

Sredi trga smo zavili med postavljenimi brezami na levo in stopili v znano gostilno pri Lectarju. Do vlaka smo imeli še dve uri časa. Tisti dve uri

peljal dalje. Pred kraljevim dvorcem smo izstopili. Ribič se je vrnil, mi pa smo šli po lepi cesti naprej. Samo pozabljivi Ribični se je še parkrat žalostno ozrl proti otoku, kjer je ostala njegova gorska palica, ki pa niti njegova ni bila.

Poti od Blejskega jezera do Radovljice niti ne bom popisoval. Imam premalo časa in prostora, da bi jo popisal tako, kot zasluži. Rečem naj samo, da je nepopisno lepa in nasvetujem vsakemu, da si jo ogleda sam: ne bo mu žal! Prijazne, bele vasice z dobrimi ljudmi, ljubki gozdovi, pisani travniki desno in levo, spodaj in zgoraj, tam doli pod potjo zelena Sava Bohinjka, ki te zvesto spremlja, dokler se ji pri vasi Skale ne približaš popolnoma. V Ribnem smo malo počivali; pred Bodeščami smo se za trenutek ustavili ob travniku, odkoder se je nudil krasen pogled na Karavanke. Šele sedaj smo videli, kako dolg je gorski hrbet, ki smo ga premagali s toliko lahkoto.

Pod Skalami, še preden smo krenili čez dolgi leseni most preko roke, se nam je pridružil mož, ki je tisti dan malo pregloboko pogledal v kozarec. Jezil se je nad županom in nad sosedi in pretel, da jim bo že posvetil; zaletel se je proti nekemu moškemu, ki je prišel nasproti, ki pa ga je pošteno otenil z debelo gorjačo po hrbtu; pripovedoval je na desno in na levo, pa menda sam ni vedel, kaj govori. Kar oddahnili smo se, ko smo se ga pri prvi parni žagi zopet iznebili.

Počasi smo hodili po senčnati poti skozi gozd na desnem bregu Bohinjke. Tam na drugi strani se je pasla v zeleni rebri čreda koz in ovac. Zdaj zdaj sem pogledal tjadoli po zelenih valovih in se čudil. Kako leno in zaspano se preriva Bohinjka med skalami naprej, kot bi ji bilo žal, da se mora ločiti od rajskega gorskega sveta, odkoder prihaja! Prav nič ni podobna svoji živahni

sestrici, ki veselo priskaklja od Bele peči sem in ki jo malo nad Radovljico počaka, da se zavrti z njo v večnem obitemu!

Solnce se je že globoko nagnilo in je pošiljalo zadnje, utrjene žarke na zeleno pokrajino, ko smo se približali prijaznemu gorenjskemu mestu, ki se nam je smehljalo od daleč z vzvišenega svojega sedeža.

9. Pri Lectarju.

Srce mi je zaigralo. Iz prs se mi je izvil: »Zmagali smo, dospeli smo na mesto, izvršili smo veliko delo!« Pozabljen je bil ves trud, pozabljeno je bilo vse; mislil sem samo še na lepote, ki sem jih gledal in užival zadnja dva dneva.

Tam na drugi strani mosta smo se za trenutek ustavili pred nizko belo hišico pod cesto. Nismo mogli naprej, ne da bi si ogledali prekrasne spominske plošče iz črnega mramora, na kateri se blesti z zlatimi črkami vklesano ime mučenika Boštjana Olipa in s katere smo razbrali, da se je v tej preprosti hišici rodil Sokol junak, ki je moral žrtvovati svoje mlado življenje na zapoved avstrijskih tringov. Zamislil sem se v usodo ubogega, čeprav neznanega mi trpina — samo za hip in oženo, tako otožno je odjeknilo v moji duši. Profesor pa je rekel: »Ni je velike ideje, ki ne bi zahtevala žrtve! Žrtve morajo biti!«

Ko smo stopali s počasnimi, trudnimi koraki skozi mesto, ki je bilo za drugi dan, za Telovo odeto v sveže zelenje, so nas gledali ljudje. Šli smo v najlepšem redu in brez vsakega hrupa, ker je tako želel naš voditelj. Pokazati smo mu hoteli, da vemo, kje smemo biti veseli in razposajeni, in kje moramo biti mirni in pametni.

Sredi trga smo zavili med postavljenimi brezami na levo in stopili v znano gostilno pri Lectarju. Do vlaka smo imeli še dve uri časa. Tisti dve uri

Dnevne novosti.

Važno za razstavljake na ljublj. velesejmu.

»Jutranje Novosti«, ki so se že v kratkem času svojega obstoja radi svoje vsestranske in prvostvorne vsebine splošno priljubile ter si pridobile naročnikov v vseh slojih našega naroda zlasti tudi na Hrvatskem in v Srbiji, bodo izšle ob priliki otvoritve III. ljubljanske velesejme v pomnoženi nakladi, ki je namenjena tudi za propagando v inozemstvu. Ta številka »Jutranjih Novosti« bo vsebovala članke v vseh evropskih jezikih ter se bo razposlala v inozemstvo. Zato priporočamo vsem, ki hočejo doseči s svojo reklamo uspeh, da oglašajo v našem listu, zlasti v velesejmski številki.

Vsi oni razstavljaki, ki bi želeli posebnih opisov svojih podjetij, razstavljenega blaga itd. v redakcijskem delu lista objavljamo, da bomo priobčevali take opise, podatke in obširnejše članke samo onih podjetnikov, ki inserirajo v našem listu. Natančnejše glede redakcijskega dela lista v uredništvu dnevno med 4. in 6. uro popoldne.

G. CAFIZELJ — BOLAN?

»Jutrovin« bralcem grozi strašna izguba. Baje bodo pojutrnjem pripeljali zelo priljubljeno Cafizelja na opazovalnico deželne bolnišnice. Tragična usoda velesejmskega »Jurnalista« ima svoj vzrok v dogodkih zadnjih dni. Dolgo, dolgo je že hodil spoštovani Cafizelj za pogrebom radikalne stranke, pisal in slikal je po vseh predalnih svojega platna, ki ga ljudstvo pri nas »Jutro« imenuje, o zadnjih vzdihih »radikalije« ter slovesno oznanjal veliko zmago takozvane jugoslovanske demokratske ideje.

Prvo zmago je pričakal; pred par dnevi je pokazal demokratski evanĝelji svoj prvi prijemljivi sad: štirje junaki so v poznih nočnih urah, napolnjeni z demokratskim vinom in podžgani vsled navdušenega »Jutrovega« pisanja, praznovali zmago nad nedolžnimi šipami Narodne tiskarne. Kakor je bil Cafizelj že zmage vesel, vendar li je sledila takoj grenka kapljica razočaranja, kajti »Junaki mejdan« je preložilo oko postav — v Sodno ulico.

Druge zmage se je nadejal Cafizelj pri občinskih volitvah v Srbiji. Bogme, in prav je imel mož. Kje more zmagati v tako veliki pokrajini, kakršna je Srbija, stranka, ki jo drži pokoncu sama korupcija, kakor je vsak dan pisal s tinto, plačano z denarjem Slavenske kake, spoštovani gospod Cafizelj? In res, narod je z malimi izjemami vrgel svo demokratsko gnolbo, za hrbtnost in vse ostale lepe nečednosti ob tla in zmago praznuje »radikalija«, tista močna radikalija, za katero je bil na Mikloševci cesti že dolgo časa pripravljen pompozen pogreb in bogata sedmina.

In ta zmaga je šla Cafizelju tako k srcu, da se mu je baje zmešalo. Kakor poročajo očividci, je izgubil mož sedaj vse veselje do življenja, dopade se mu edino še cikljanje Krapeževih cigarov, drži vedno roke v žepu in proseče pogleduje v suho Slavensko banko ter neprestano nekaj mr-mra. No, mi radikalni pa se vseeno upamo, da bo gospod Cafizelj ozdravel in še naprej — kupoval tinto. lks.

— Občinske volitve v Srbiji. Pokrajinska uprava za Slovenijo objavlja uradno: V nedeljo so bile na ozemlju predvojne Srbije in Črne gore občinske volitve, ki so se izvršile v popolnem miru in redu razven v Kosovski Mitrovici, kjer je prišlo do spopada med Srbi in Turki. Pri tem je bilo pet oseb ubitih, več pa jih je ranjenih. Drugačne vesti nekaterih bogorajskih listov o tem spopadu so netočne. Po brzojavnem obvestilu ministrstva za notranje zadeve je Narodna radikalna stranka dobila v svoje roke nad dve tretjini vseh občin.

— Mednarodni kongres srednjeevropskih profesorjev v Pragi. Kot delegat slovenske sekcije jugoslovanskega proforskanskega združenja se udeležil mednarodnega kongresa v Pragi g. dr. P. V. Breznik.

— Mednarodni visokoškolski tečaj na Dunaju. Tudi letos se vrše na Dunaju od 11. do 28. septembra mednarodni visokoškolski tečaj, prirejeni od angleškega in avstrijskega komiteja, s predavanji narodnega gospodarstva, politike, sociologije, zgodovine, prava, filozofije, literature in umetnosti. Poleg dunajskih visokoškolskih učiteljev bodo predavali tudi strokovnjaki iz Anglije, Nemčije, Jugoslavije, Bojarske, Poljske, Madžarske, Švice in Češkoslovaške. Natančnejša pojasnila daje rektorat Ljubljanske univerze in avstrijski konzulat v Ljubljani. Za jugoslovanske državljane stane udeležba za približno 25 ur predavanj, vključno potovanje, stanovanje in oskrba okoli 1200 Din. Vsa podrobnja pojasnila daje tajništvo mednarodnih visokoškolskih tečajev na Dunaju IX. Boltsmann-gasse 16.

— Obisk srednjih šol v inozemstvu. Naši državljani ne smejo obiskovati srednjih šol v inozemstvu, ker bi se jim sicer ne priznala spričevala. Poleg tega more kaznovati prosvetni minister ali dijak, ali njegove roditelje, če se ne pokore tej odredbi. Dovoljenje za obiskovanje srednjih šol v inozemstvu more dati prosvetni minister.

— Načelnik trgovinskega ministrstva v Mariboru. Včeraj popoldne je dospel v Maribor načelnik ministrstva za trgovino in industrijo g. M. Savič v spremstvu načelnika ljubljanskega oddelka tega ministrstva, dvorne svetnika g. dr. Marjana, da si ogleda industrijsko-obrtno vzorčno izložbo. Na kolodvoru so ga sprejeli okrog glavni g. dr. Lajncič, župan g. Grčar in razni zastopniki trgovine in industrije. Po kratkem pozdravu se je g. Savič odpravil na razstavišče. Zvečer je priredil odbor g. načelniku in drugim vabljenim gostom banket v Grajski kleti.

— Revizija invalidskih podpor. V ponedeljek 20. t. m. je pričela delovati specialna zdravniška komisija za revizijo vseh invalidskih podpor v državi.

— Zgodovinska najdba v Beogradu. Pri kopanju kanala za novi parlament so našli delavci v sredo 15. t. m. sarkofag kamnat. Pozvani strokovnjaki in ravnatelji muzeja so ugotovili, da izhaja ta sarkofag iz 3. stoletja. Ko pa so krsto odprli, niso našli v njej ničesar več, ker so menda že poprej neznani zlikovci napravili v kameno steno krste luknjo in odnesli vse, kar je imelo kako vrednost.

— Spremembe v poštini službi. Upokojeni so: poduradnik ljubljanske pošte Josip Medved, Franc Puc in Anton Volkar.

— Upokojena je učiteljica na gospodinski šoli v Celju, Mara Mohorko.

— Gospodin Svetozar Pribečević in imel konferenco demokratske stranke. Iz Zagreba pojde g. Pribečević na Sušak.

— Pretep v Sarajevu. V ponedeljek dne 20. t. m. je prišlo do pretepa med šefom zdravstvenega oddelka g. Urošem Krullem in urednikom »Srpske Reči« in narodnim poslancom Stepanom Kobasico, to pa vsled neke novice v »Srpski Reči«, v kateri se dolži Krulj, da je upropaščal pohištvo državnih hotelov.

— Euharistični kongres v Zagrebu. Včeraj opoldne je priredil pokrajinski namestnik g. dr. Cimić svečan obred na čast dostojanstvenikom na euharističnem kongresu v Zagrebu. Svečanega obreda se je udeležil minister ver g. dr. Janjič, celokupni episkopat s papeževim delegatom msgr. Pelegrinetijem, in šefi vseh oddelkov pokrajinske uprave. Med obedom je pokrajinski namestnik nazdravil kralju in domovini, nato pa je nazdravil državi msgr. Pelegrinetiju, dočim se je namestniku zahvalil za gostoljubnost s pristočno zdravico zagrebški nadškof dr. Bauer.

— Zamenjava avstrijskih ročanic v Dalmaciji. Vlada je sklenila, da zamenja avstrijske ročnice v tretji ooni v Dalmaciji. Ta zamenjava se bo izvršila po sledeči relaciji: do 10 tisoč kron a relaciji 1:4, do 25 tisoč kron a 1:6, do 100 tisoč kron a 1:8, do 200 tisoč kron a 1:12 in nad 500 tisoč kron a 1:16; za zamenjavo vseh novčanic bo potrebna vsota okoli 20 milijonov dinarjev.

— Muzej za osnovno šolstvo v Beogradu. Srbski učitelji so sklenili na svoji skupščini, da se obnovi šolski muzej v učiteljskem domu v Beogradu, ki je obstojal že pred vojno, ki pa so ga Avstriji popolnoma uničili. Učiteljsko združenje je prispevalo 10.000 Din za otvoritev tega muzeja.

— Stavka mlinarjev v Velikem Beckereku. Delavstvo v mlinski v Velikem Beckereku je stopilo v stavko, ker ni zadovoljno s svojimi plačili. Intervencije inspektorata dela so ostale dosedaj brez uspeha.

— Češkoslovaška klimatska postala na Jadranu. Nedavno je kupilo društvo »Socialna skrb državnih namestencev republike Češkoslovaške v Pragi« dvorec sv. Jurja na otoku Visu. Dvorec bo društvo preuredilo v stalno klimatsko postajo, kamor bodo prihajali otroci članov imenovanega društva na oddih in zdravljenje preko cellega leta.

— Ozkotirna progla od Knina do Šibenika. Šumsko-industrijsko podjetje Steinbeiss namerava zgraditi iz Knina do Šibenika in Splita ozkotirno progro. Ta progro bo v zvezi tudi z glavno bosansko ozkotirno progro Brod-Sarajevo-Metković-Dubrovnik-Zelenika. Za ta načrt se je zlasti zavzelo vojno ministrstvo.

— Spomenik kapetanu Niki Dubokoviću. V Jelsti na otoku Hvaru bodo odkrili dne 9. septembra spomenik kapetanu Niki Dubokoviću, ki je bil 44 let načelnik imenovanega mesta, katerega je dvignil in izpremenil v napredno in lepo mesto. Kapetan Duboković je bil vedno vnet propagator jugoslovanske ideje.

— Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Konzulat Srbov, Hrvatov in Slovencev v Limi (Peru) sporoča, da dobiva v zadnjem času iz naših krajev veliko število nepravilno sestavljenih in nelegaliziranih prošnji, v katerih se prosi za privatno-pravno zaščito naših izseljencev. Z ozirom na nepravilnost teh prošnji, jih mora konzulat vračati prosilec. Zaradi tega se opozarja zainteresirani, naj se v slučaju potrebe ne obračajo neposredno na imenovani konzulat, temveč na Izseljeniški komisariat (Zagreb, Kamenita ulica 15), ki jim bo dal vsa potrebna navodila ter poslal potrebne tiskovine itd., da bodo mogli čimprej doseči rešitev svojih prošnji.

— Poljedelska fakulteta v Subotici. Mestna občina subotička je podvela vse potrebne korake, da dobi na pristojnih mestih dovoljenje za ustanovitev poljedelske fakultete v Subotici. Projektirana je tudi ustanovitev gospodarske srednje šole. Mestna občina je izjavila svojo pripravljenost, da bo prispevala obema zavodoma stavbišča in poslopja.

— Konec pečarske stavke v Zagrebu. Pečarska stavka v Zagrebu, ki je trajala nekaj tednov, je sedaj končana s posebno pogodbo, ki predvideva plačo prvorazrednega dela circa 13 Din na uro, drugorazredni pa se ima plačati 12 Din na uro. Akordno delo je svobodno, toda delodajalec ne sme siliti delavca, da mora opravljati tudi akordno delo.

— Kongres strojevodij. Dne 22., 23. in 24. septembra t. l. se bo vršil v Beogradu kongres strojevodij iz cele naše kraljevine. Na kongresu bo zastopanih petdeset odborov s po dvema delegatoma. Kongres se bo vršil v železniški šoli.

— Peta mednarodna konferenca dela. Mednarodni urad dela v Ženevi je obvestil po ministrstvu zunanjih del naše ministrstvo socijalne politike, da se bo vršila v prvi polovici prihodnjega meseca peta mednarodna konferenca dela v Bruslju.

— Major Esterhazy. »Daily Express« je poročal 17. avgusta, da je 21. maja umrl v Harpendenu grof Jean-Marie de Voilemont. Izkazalo se je, da je to pseudonim komandanta Esterhazija, ki je bil zapleten v proslulo Dreyfusovo zadevo, ki jo tako živo popisuje Anatol France v Pingvin-skem otoku. Če pa je bil Esterhazy izdajca oziroma je li izjavjal samo ukaze svojih predstojnikov, menda še danes ni povsem dognano. Ve se le toliko, da je bil ta častnik madžarskega pokolenja, da se je zelo mlad poročil s hčerjo anglevskega markiza, da je imel več plemiških naslovov nego denarja in je vedno čakal na ugodno priliko za zaslužek. Tudi v Zolovi pravdi nastopa in sicer kot priča.

— Povijanje železniških tarifov na Madžarskem. Kakor smo že poročali, bo Madžarska povijala železniške tarife. Povijanje bo znašalo za potnike 100%, za prtljago 60% in za pas 50%.

— Vročina. Francoski dnevnik poroča o smrtonosni vročini, ki povzroča mnogo žrtve. Solničarica mori delavce na polju in v tovarnah kakor tudi kopalnišnike v vodi. Razen tega utone od sile mnogo plavavcev.

— Znamkarjem. Filateliste bo zanimalo čuti, da je vladna komisija, zborujoča v Turinu, pravkar izbrala vzorce novih italijanskih poštinih znamk, vposlanih na tečaj, ki ga je razpisalo ministrstvo. Med novimi znamkami nosijo štiri kraljevo podobo, druge pa kažejo sloveče laške spomenike. Pilemske znamke, namenjene za inozemstvo, bodo tiskane v kraljevi kaligrafiji.

— In natura. Trgovanje brez denarja, to je zamenjavanje, se je bilo med vojno precej udomačilo pri nas, osobito na kmetih. Isto tako se vrača Nemčija k trgovini na meno, odkar se jim je zrušila marka. V Nahuimu, nemškem letovišču n. pr. zahteva neki zdravnik kot nagrado za en poset kila presnega masla ali njegov enaček (namestek) v drugačnik kmetijskih pridelkih. Vstopnica v Kursaal stane 3 milijone mark. Vendar pa je ljubljanski profesor pravkar mesec dni slajno prebil v Nemčiji za 1000 Din! Sicer je res, da bodo z 20. avgustom cene za tulce silno povišali.

— Italijanski prisiljenosti. Nedavno so uprizorili štirje renegati v San Marinu veliko komedijo, na kateri so zahtevali, da mora cel otok Rab pripasti Italiji. To zahtevno so utemeljevali s tem, da je bil ustanovitelj republike San Marino svet Martin, ki je bil bala doma iz Raba. Pri komediji v San Marinu je sodeloval tudi Mussolini in predstavniki italijanske vojske. Kot odgovor na te italijanske budalosti so priredili prebivalci otoka Rab velikansko manifestacijo za Jugoslavijo, na kateri so vzklicali tisoči in tisoči udeleženci velikanskega sprejema Jugoslaviji in našemu kralju. Renegati na drugi obali Kvarnera so navdušeno vzklikali našega naroda šlišali in — molčali.

— Kobilice so se pojavile v ogromni množini pred nekaj dnevi v Matič Poljani blizu Mrkopolja ter pokrile vse polje v dolžini nekaj kilometrov. Uničile so ves pridelek pšenice, oves, krompir in travo, ter niso pozele samo klasja, temveč tudi slamo. Med tem pa se je pojavilo silno mnogo morskih galebov, ki so padli po kobilicah ter jih precej uničili. Vseh kobilic pa seveda niso mogli pokončiti. Prebivalstvo se je obrnilo na vlado za pomoč, ker je uničen ves njegov trud.

— Huda mati. Ivana Lampretova na Selu se je razhudila nad Jakobom Zupančem, ker je ta s njenim sinom popival in se z njim spril. Pričakala je Zupanca na cesti in ga udarila s čevljarso tako po hrbtu tako silno, da je padel mož na tla in obledel. Zdravnik je ugotovil lahko telesno poškodbo. — Zadeva se bo končala pred sodiščem.

— Neprevidezno vmešavanje. Delavca Josip Sule in Ivan Marinko sta ovadena, da sta se vmešavala v uradno poslovanje službojočega stražnika, ko je ta tiral iz neke gostilne na Glincah nekega razgrajča. Vsi ted neprevideznosti se bosta seznanila na sodišču z znanim nevarnim § 104. s. k. z.

— V Štepanji vasi je ukradel navidezno poznat mlad postopaj hlapcu gostilničarja Franceta Krezarja Francetu Majdiču črn suknišč, telovnik, par čevljev in denarnico z nekaj gotovine. Skupna škoda znaša okrog 3500 Din.

— V Vnanjih gorah je bila ukradena Josipu Japlu usnjata litična s 150 Din gotovine. V njej je imel tudi delavski vozni list za železnico za znano vožnjo.

— V Stičeni je bila ukradena ženska, nadredniku Antonu Tehovniku iz vrta rdeča odeja, vredna 500 Din. Ukradeno je bilo še več malenkosti po raznih hišah. Tatvine je izvršil neki stari berač, ki se je klatil po okolici.

— Pobegnili je od svojega moža Kuček Gera iz Dravovca. Vzrok je domač prepirl in strah pred zaporom, katerega je dobila zaradi tatvine. — Iz Most pa je neznan kam pobegnil 40 letni Ivan Matič. Mož je precej rad pil in je kazal zadnji čas pred begom znake blaznosti.

— V Pamečah je bilo ukradeno iz stanovanja Franceta Smrtnosna nekaj obleke in perila, srebrna ura z zlatim robom in litična, v kateri je imel 810 Din in nekaj drobiža.

— Vihotapljen avto. Sporedna carinarna v Železnikih javlja, da je bil na carinski cesti Podbrdo-Skofja Loka vihotapljen nov črno pobarvan avto, pokrit s streho rjave temne kože. Drugega o vozu ni ničesar znano.

— Tatvine v Dobru. V hotelu »Dobru« je bilo ukradeno najemniku 10 namiznih prtov, več klotastih predpasnikov, ogrinjač, nogavice, pol kilograma kave in emailiran kavarnar, v skupni vrednosti 2000 Din. V isti noči je bilo porazeno tudi platno od 6 stolov, s čemer je oskodovala uprava za 600 Din. Posestniku Matevžu Rožniku pa je bila ukradena črna suknena obleka, vredna 600 Din.

— 70 ur je spala. V občini Gönz na Madžarskem je spala neka 19 letna služkinja od nedelje popoldne do srede jutraj, t. j. 70 ur, ne da bi se bila samo enkrat zbudila. Zbudili so jo šele z zdravniško pomočjo.

— Kranjske novosti. Nesreča. Vol kmetijskega posestnika, se je s tako silo zaletel z rogovi v izložbeno okno delikatesne trgovine Fr. Majdič, da je predrl okno in napravil precejšnjo škodo, ki je v veliki meri krita z zavarovalnino. — Griža v Kranju divja dalje in spravila mlade starše v velike skrbi. Zahtevala je novo smrtno žrtev, že drugo, v isti rodbini. Upati je, da nas bo kmalu neopazeno zapustila kot je prišla. Človek pa ima včasih vits, da se gotovi ljudje premalo brigajo za čistoto v svojem gospodinjstvu, vsled česar se navadno zaredijo nalezljive bolezni. — Deževni viharji nad Kranjem. Sredi avgusta smo doživeli troje viharjev. Pod horizontom so divjali smertni črni oblaki, ki so se trgali v silnih pokih v dežne ruhe, ki so nas obsule. Torej zopet dva elementarna dogodka. Ni bilo seveda tako tragično, kajti dvakrat je bil vihar močen in nas je našel v gorkih posteljah ali pa pri veselih krokih, podnevu pa smo bili kmalu pod streho.

— Celjske novosti. Visoki francoski dostojanstveniki so se mudili v ponedeljek v Celju. Prišli so z avtomobilom iz Maribora francoski poslanik na našem dvoru g. Clement Simon, gen. konzul v Zagrebu g. Le Grande in poslanikov osebni tajnik. Dostojanstveniki so si ogledali naše mesto ter so bili gostje celjskega francoskega krožka. — Zapiranje zapornic pri mestnem vodovodu. Mestni magistrat objavlja razglas, v katerem svari lastnike hiš, ki imajo v svojih posodijah vodovodne naprave,

proti samolastnem zapiranju vodovoda takoj, da stranke nimajo vode. V slučaju pitožbe se bo proti krivcem postopalo po tozadebnih kazenskih določilih. Tudi je treba imeti za vsako spremembo pri mestnem vodovodu dovoljenje mestnega magistrata. — Občni zbor državne krajeve zaščite dece in mladine v Celju se vrši v petek 24. avgusta ob 8. uri v mali dvorani Narodnega doma. — Kovanje je vsled nastopivih hladnejših dni nekoliko pojenjalo. Samo ob popoldanskih urah je Savinja še živa kopalcev. Bliza se nam jesen. Zadnji dež v noči od sobote na nedeljo je precej ohladil ozračje in imamo sedaj že precej hladne večere in hladna jutra.

— Mariborske novosti. Znanega mariborskega orglarja, 63 letnega Rudolfa Jelineka, ki se je z ženo že čez 20 let preživljal s tem, da je v njenem spremstvu prevažal na vozičku svoje orgle in jih vrtil v vsaki ulici, ta v ponedeljek doletela nesreča. Ko je skoro popolnoma slep starček vlek svoj voziček čez državni most in je njegova žena nekoliko zaostala, je privozil nasproti izvošček, ki ga je podrl na tla. Jelinek je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod koleno in dobil težke notranje poškodbe. Z vozom rešilnega oddelka so pomorečnega starčka spravili v bolnišnico, kjer se nahaja v resnem stanju. Proti izvoščku je uvedeno kazensko postopanje. — Dne 20. t. m. sta 41 letni Franc Marčič in 39 letni Friderik Seifert peljala ponoči naložen voz senu iz Pesnice proti Mariboru. Med vožnjo sta padla oba z voza in se pri tem tako poškodovala, da so ju morali spraviti v bolnišnico.

— Ptijske novosti. Preteklo nedeljo se je vršila na igrališču športnega kluba nogometna tekma med varaždinskimi športnim klubom »Varaždinec« in tukajšnjim SKP, katere izid je bil 3:1 v korist domačemu moštva. V splošnem igranju naši nogometaši že mnogo boljše in ni čuda torej, da so dosegli v tem letu že prav lepe uspehe. — Bivši ravnatelj tukajšnje realne gimnazije g. prof. Valja je imenovan za profesorja na mornariški akademiji v Grazu pri Dubrovniku. Gosp. prof. Valja je prišel takoj po polomu avstrijske monarhije kot ravnatelj na ptijsko gimnazijo, kjer se je odlikoval kot zelo vester ter marljiv človek. Lansko leto pa je bil pozvan v ministrstvo prosvete in imenovan je bil inšpektor, na katerem mestu je ostal do najnovejšega časa. — Te dni sta se mudila v Ptiju francoski poslanik iz Beograda in francoski konzul iz Zagreba, ki potujeta z avtomobilom po našem ozemlju. Francoski krožek je juna priredil velikštan sprejem, ki ga je na najlepši način pripravil g. dr. Zelenik in kateremu se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da smo mogli sprejeti svoje goste na primeren način. — V »Petoviji« je nastopil mezdno gibanje: tovarniški uradniki niso več zadovoljni s svojimi plačili in radi tega zahtevajo precejšnje zvišanje svojih prejemkov. Stavili so spomenico ter jo poslali občnemu zboru, od katerega upajo, da jim prošnje ne bode odklonil, ker se je celokupni položaj tovarne v zadnjem času baje zelo zboljšal. — Predavanje ptijskega akademskega društva, ki bi se moralo vršiti v torek 21. t. m., je odpadlo, ker so se pojavile nepričakovane zapreke. Prihodnje predavanje se vrši v torek 28. avgusta t. l. kakor običajno v Narodnem domu.

— Mesto strojnega prometnega upravitelja je razpisano pri rudarski upravi v Senjskem Rudniku pri Čupriji v Srbiji. Plača se določi dogovorno z ozirom na šolsko izobrazbo, sposobnost in dosedanje prakso. Prošnje je poslati Radničnem Odsleku v Sarajevu do 31. avgusta. Natančnejše v 188. številki »Službenih Novin«.

— Zgubila se je na poti iz Stola do Žirovnice svetlobna, svilen »Zipiel-mitze«. Pošten najditelj se prosi, naj jo proti nagradi vrne pri naši upravi.

— Lira in frank sta mnogo višja, kakor češka krona in vendar večina jugoslov. trgovcev raje naroča blago v Italiji in Švici. Zakaj? Zato, ker jih dosi niti poskusilo ni kupiti naravnost v Češkoslovaški ali pa se samo iz komodnosti poslužuje gorenjih tržišč. To ravnanje ni v interesu trgovcev, še manj pa v interesu konsumentov. Jugoslovanski trgovci naj kupujejo češko blago, ki po solidni cenil in po kakovosti nadkrijljuje robo nam ne posebno naklonjenih držav.

— Kino Vodmat v Mladinskem domu na Kodeljevem. Sreda dne 22. t. m. Divja Afrika. Poučni film v šestih delanjih. Živali tropične cone, zamorci in njihovi običaji, ekspedicijski k Nilovim izvrom. Predstave vsak dan ob 8. zvečer. Pri predstavah igra Mlad. godba. V četrtek: Smrtonosna lestva.

— Običajne in posebno dolge valjčke z večletnim jamstvom »STOEWER«, zastopstvo Ljubljana, Selenburgova ulica 6-1.

Jugoslovenska Matica.

— Jugoslovenska Matica v Ljubljani. Izkaz prejemkov v juliju l. 1923: Podružnice: Vlnja gora 1500; Ormož 3600; Strnišče 50; Soštanj 600; Trebnje 359; Kostanjevica 237; Kranj 2100.75; Sevnica 2500; Moravce 2367; članarina, vplačana pri pokrajinskem odboru v Ljubljani 939 Din; darovi 2008.75; razni prispevki 1478.20. Skupni prejemki znašajo 17.739.70. Izdatki pa so znašali 26.760.45, primanjkljaja je bilo torej 9020.75 Din, ki se je pokrtil iz prebitkov prejšnjih mesecev. Ker so naloge Jugoslovanske Maticе vsak dan večje, je nujno, da tudi vsi njeni prijatelji stopnjuje svoje delo. Podpirajte Jugoslovensko Matico, da rešimo svojo zemljo!

Šolstvo.

— Pričetek šolskega leta 1923/24 na državnih realnih v Ljubljani. Učenci, ki žele vstopiti v I. razred, naj se zgledajo z obiskovalnim spričevalom in krstnim listom v nedeljo 9. septembra t. l. od 9. do 12. ure v ravnateljski pisarni. Zunanji učenci se lahko prijavijo tudi pisмено. Sprejemni izpiti za I. razred se prično v ponedeljek dne 10. septembra točno ob 8. uri. Učenci iz drugih zavodov se sprejemajo za II., VII. razred v četrtek 6. septembra od 10. do 12. ure. Sprejemni izpiti teh učencev se prično v petek 7. septembra. Ponavljajni izpiti se vrše od 3. do 7. septembra po tozadebnim učencem (staršem) za objavljenem sporedu. Učenci (privatisti), ki imajo naknadni (letni) izpit, naj se priglasijo ravnateljstvu dne 2. septembra ob 10. uri. Vpisovanje učencev, ki so že obiskovali zavod in pa na novo sprejeti v torek 11. septembra ob 8. uri v razredih, v katere spadajo. V sredo 12. septembra se odpravi šolsko leto s službo božjo ob 8. uri v cerkvi sv. Jakoba. V četrtek 13. septembra se prične ob 8. uri redni pouk.

Sokolski vestnik.

— Sokol Sv. Križ pri Kostanjevici priredi dne 2. septembra 1923 ob 14. uri javno telovadbo s krajevnim razmeram, primer-nim sporedom. Po telovadbi velika ljudska veselica. Prijatelji sokolstva! Sv. Križ je važna postojanka. Pridite radi tega, navedenega dne polnoštevilno na našo prireditv, da nas podprete gmočno in moralno.

Dopisi.

— Sv. Katarina nad Medvodami. Mi-slimo, da je malo Ljubljancov in Ljubljancank, kateri bi ne bil še nikoli napravil izleta k Sv. Katarini. Od zgodnje spomladi do pozne jeseni prihaja mestno prebivalstvo, da tu v čistem zraku uživa priznana lep razgled krog in krog. Celu v snegu si iščejo izletniki pri nas razvedrila. Imamo dve kčmli, ki pa nista kos svojli nalogi. Škoda, da nimamo kakšnega bolj podjetnega gostinčarja. Koliko bi lahko speča.

— Letino smo imeli doslej dobro tako v senožetih kakor na polju. Jabolk sicer ne bo kaj prida, bolje so se obnesle hruške, največ češpeli. Orehi in kostanj so pa tudi tako polni, kakor že dolgo ne. Škoda, da to toliko sadja porabi za znanje. Mar bi ga kmetiči spravili na trg ali pa posušili za zimo. Koliko bi jim bogata sadna letina lahko več zalegala.

Sport in turistika.

ČEZ ROKAVSKI PRELIV V 16 UR AH 40 MINUT 18 SEKUND.

Italijanski plavalec Tiraboschi je odplaval v soboto 11. t. m. ob 20. uri 10 minut od rtiča Gris-Nez in dospel v Dovre v nedeljo ob 12. uri 33 minut. Preplaval je torej kanal med Francijo in Anglijo v 16 urah in pol, in je s tem izvršil izvanredni športni dogodek.

Kapetan Webb je bil rabil za to 21. ur 45 minut, Burgess 23. ur in Henry Sullivan celo 27 ur 23 minut. Tiraboschi je torej skrajšal rekord za več kot 5 ur.

Plavalec je spremljal vlačilec Le Champion, na katerem so se nahajali njegovi prijatelji, njegov trener in posebni opasne- nce angleškega časopisa »Daily Sketch«, ki je razpisal darilo 1000 funtov šterlingov.

Tiraboschi, ki je na urah postal svetovno znamenit, je Italijan, a biva v Argentini. Tu se je pet let redoma treniral, vedno je sanjal, preplavati Canal de Manche, čeprav je amater. Ima krásno zidano telo, malo je težak, a zelo jak; plaval je v morju in v Rio de la Plata na vse razdalje, imel je pa vedno le en cilj pred očmi: preplavati Rokavski preliv.

Lani je bil prišel Tiraboschi v Calais in poskusil svojo srečo 28. avgusta toda odnehati je moral eno in pol milje pred angleško obalo, ko je bil že plaval 19 ur 30 minut. Tu je bil že pokazal svojo moč in svojo vztrajnost. Izrazil se je, da zaupa v bodočnost in obljublja, da se vrne letos.

Tako sta torej v manj kot 14 dneh dva plavalca, Sullivan in Tiraboschi, ponovila ta rekord, ki ga smatrajo že za nadčloveškega od l. 1875. sem.

Vprašanje je, ali imamo vedno boljše atlete ali pa je li krásno vreme letos slučajno bilo ugodno plavalcem. Ko je plaval Tiraboschi, je bilo morje cel čas izvanredno mirno, tako da je mogel plavalec izbrabiti vse ugodne toke, ognil se je bil tudi pliml, ki po celote ure zadržuje plavavce.

Tiraboschi je preplaval kot četrti človek Rokavski preliv. Njegov rekord hitrosti je pa tak, da ga moremo pri

Ljubljanska obrtno-nadaljevalna šola za vajence.

Leta 1909-10 se je ta šola preustrojila na štiri oddelke, ki so bili ločeni po strokah in se je preselila na štiri mestne deske ljudske šole. Razdelila se je na sledeče oddelke: Prvi oddelke je bila splošna obrtno-nadaljevalna šola, za vajence raznih manjših obrti, živilske stroke, peki, mesarji, brivci, vrtnarji itd. Nameščena je bila na šoli na Vrtači ter je imela štiri razrede in sicer pripravljalni tečaj, dva oddelka prvega in drugega razreda in en oddelke obrtne nadaljevalnice. Drugi oddelke je bila strokovna nadaljevalnica za mehanično tehnične obrti na I. mestni šoli na Ledini z 8. razredi in tretji pripravljalni tečaj, prvi, drugi in tretji nadaljevalni razred s 4 vzporednicami. Obiskovalo je to šolo 168 vajencev. Tretji oddelke je bila strokovna nadaljevalnica za stavbne obrti na II. mestni šoli na Čoljovi cesti. Imela je 5 razredov in sicer dva pripravljalna tečaja in tri nadaljevalne razrede z eno vzporednico. Vpisanih je bilo 178 vajencev. Četrty oddelke pa je bila strokovna nadaljevalnica za umetne in oblačilne obrti na bivši nemški šoli na Vr-

tači. Imela je tri razrede in sicer pripravljalni tečaj in prvi in drugi razred nadaljevalnice. To šolo je obiskovalo 115 vajencev. Poučevalo se je v četrtih in ob nedeljah od 8. do 12. ure dopoldne. Večerni pouk je s tem letom odpadel. Pouk je trajal sedem mesecev, od 1. oktobra do zadnje nedelje aprila in to do svetovne vojne (šolsko leto 1914/15). Vzdrževanje je tedaj stalo na leto 20.000 kron.

Trgovska gremialna šola se je istega leta preselila iz bivše Mahrove šole na I. mestno šolo na Ledini ter jo je obiskovalo 118 vajencev. Pouk je trajal 9 mesecev. Med vojno pa smo bili brez vsake šole za vajence v Ljubljani. Šele leta 1920/21 se je začela trgovska gremialna šola na Ledini, vse druge obrtno-nadaljevalne šole pa so se otvorile eno leto pozneje. Leta 1920/21 do 1921/22, — torej dve leti, smo imeli zopet obrtno-nadaljevalni pouk, ki se je pa minulo leto zopet ukinil, ker ni bilo kritja za stroške pouka. Izjema je bila le trgovska gremialna šola, ki je imela tudi letos redni pouk in sicer štiri oddelke prvega razreda s 133 vajenci, tri oddelke drugega razreda s 91 vajenci, dva oddelka tretjega razreda s 55 vajenci. Šolo je obiskovalo 279 vajencev, za 161 več, kakor leta 1909.

1. Leta 1920/21 je bilo na moški strokovni nadaljevalni šoli za umetne in oblačilne obrti 242 vajencev v 8 oddelkih pr-

vega letnika (ker je bil to pouk prvega leta). Po strokah se dele ti vajenci na 8 čevljarjev, 61 krojačev in krznarjev, 14 jermenarjev, skupaj 163 vajencev, 9 tiskarjev, 7 knjigovozov, 6 fotografov, 22 črkoslikarjev, 12 pleskarjev, 7 tapetnikov, 1 kosačar, 2 zobotehnikar, 8 zlatarjev in 2 pasarja, skupaj 79 vajencev. V tem letu je država prispevala samo za to šolo 13.226 kron, mesna občina ljubljanska 3173.33 kron, trgovska in obrtniška zbornica 100 kron, krojaška zadruga 440 kron, razni zavodi in korporacije 2003 kron, skupaj 19.843.33 kron.

Leta 1921/22 pa je bilo na tej šoli 10 oddelkov, in sicer 1 pripravljalni razred, 4 oddelki I. letnika in 5 oddelkov II. letnika. Vpisanih je bilo skupaj 345 vajencev (med letom oproščenih je izstopilo 77 vajencev), torej 103 več kakor prejšnje leto. V letu 1909/10 je obiskovalo to šolo samo 115 vajencev. Število vajencev je torej do danes potrojilo.

V letu 1921/22 se dele vajenci na obrtno-nadaljevalni šoli na naslednje stroke: oblačilna obrt: 55 krojačev, 8 krznarjev, 2 dežnikarja, 8 čevljarjev, 2 jermenarja in 12 sedlarjev, skupaj 166 vajencev; umetne obrti: 19 pleskarjev, 1 lakirar, 3 črkoslikarji, 7 fotografov, 10 knjigovozov, 13 tiskarjev, 18 stavcev, 3 litografi, 2 fotokemikarji, 1 stereotiper, 8 tapetnikov, 12 draguljarjev, 3 pasarji in 2 pletarja, skupaj

102 vajenca. V tem učnem letu ni država ničesar prispevala, temveč samo občina ljubljanska in razni zavodi v skupnem znesku 10.610.— kron. Izdatkov pa je bilo 22.240.— kron, torej primanjkljaja 11.630.— kron, to je več kakor 100%.

Take razmere so samo na eni obrtno-nadaljevalni šoli.

2. Strokovna nadaljevalnica za stavbne obrti je imela leta 1920-21 361 vajencev, z dvema pripravljalnima tečajima, petimi oddelki I. letnika in dvema oddelkoma drugega letnika. Država je prispevala 3923.33 dinarjev, ljubljanska občina 939.13 Din in razni zavodi 1022.50 dinarjev, skupaj 5885 dinarjev. S tem zneskom so bili stroški kriti. V letu 1921-22 je obiskovalo šolo 432 vajencev, 71 več, kakor prejšnje leto. Poučevalo se je na 12 oddelkih, in sicer 4 pripravljalnih, ki jih je obiskovalo 145 vajencev, trije oddelki prvega letnika s 130 vajenci, štiri oddelki II. letnika z 137 vajenci in eden tretjega letnika z 20 vajenci. Pripravljalni oddelki in I. razred so imeli šolo ob torkih in nedeljah, II. in III. razred, pa ob četrtkih in nedeljah od 8. do 12. ure dopoldne po 8 ur na teden. Obiskovalo jo je 184 vajencev lesne stroke, in sicer 127 mizarjev, 45 tesarjev, 4 kolariji, 1 strugar, 3 stolarji in 4 sodarji. Od kovinske obrti je bilo 185 vajencev, in sicer 132 stavbinskih ključavničarjev, 41 kleparjev,

10 kovačev in 2 instalaterja. Stavbinske stroke je bilo 55 zidarjev, 3 pekarji, 1 kamnosek, 2 dimnikarja in 2 krovača, skupaj 63 vajencev.

Splošna obrtna nadaljevalna šola je imela leta 1921-22 76 vajencev na treh oddelkih, pripravljalni, prvi in drugi letnik. Poučevalo se je ob četrtkih, petkih in nedeljah po 8 ur na teden. Po strokah je bilo 14 pekov, 22 mesarjev, 8 gostilničarske stroke, 4 slaščičarji in 1 slaščičarka, 20 brivcev, 2 lasuljarji, 4 vrtnarji in 1 vrtnarka, skupaj 72 vajencev in 4 vajenke.

Strokovna nadaljevalnica za mehanično tehnične obrti. V letu 1921-22 se je vpisalo na to šolo 352 vajencev. Koncem šolskega leta jo je obiskovalo še 320 vajencev. Poučevalo se je na 10 oddelkih, in sicer na dveh pripravljalnih z 71 vajenci štirih razredih prvega letnika z 148 vajenci in na 4 oddelkih II. letnika z 133 vajenci.

Jasno je in tudi navedeni podatki dokazujejo, da je vzgoja številnega obrtnega naraščala zelo velike važnosti. Za rešitev tega perečega vprašanja bi moralo biti pri merodajnih oblastvih, kakor tudi pri obrtnikih in podjetnikih sploh nekoliko več razumevanja in smisla. O zadevi bomo v end prihodnjih številkih še spregovorili.

Edmond et Jules de Goncourt:

Renée Mauperin.

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

V tem trenutku je stopil gospod Mauperin s hčerko v salon. Šla sta roko v roki. Glavo je imela lahno nagnjeno nazaj, leno in prilizujoče se je naslanjala na njegovo roko in je nežno, kakor otrok pritiskala svoje lase na njegov rokav.

— Dober dan ti, — je dejala in poljubila sestro. Nato je ponudila čelo materi, podala roko vsaku in naglo stopila k možaku s kartonom: — Ali smem pogledati, bote?

— Ne, dragica, niste še dovolj velika. In v znak prijateljstva jo je lahno udaril po licu.

— Torej take stvari vedno kupujete? je dejala Renée in pokazala hrbet starcu, ki je zavezaval trake kartona, kateri so bili umetniško za-

vozljani. Prsti tega nabiratelja rezb so bili na to že navajani.

— Torej kaj sem zvedela? je klicala naenkrat proti hčerki gospa Mauperin, ki je bila posadila Reverchona na stol tik poleg sebe, tako blizu, da se ga je s svojimi gibi in obleko dotikala, da ga celo božala.

— Tok vas je bil zanesel? Brezdvomno, bilo je revarno!... O, ta reka!... Jaz res ne razumein, da gospod Mauperin dovoljuje...

— Gospa Mauperin, je odgovoril gospod Mauperin, ki je listal s hčerko album na mizi, jaz ne dovoljujem ničesar, jaz samo dopuščam.

— Bojazljivci! je rekla čisto tiho gospodična Mauperin očetu.

— Toda zagotavljam ti, mama — bil je Henri Mauperin, ki se je umešaval — zagotavljam ti, da ni bilo nobene nevarnosti. Tok jih je le malo zanesel... In raje so se prišli za vrh ladje, kot da bi se bili pustili odnesti četrto milje daleč. To je vse! Saj vidiš...

— Pomiril se me, je dejala gospa Mauperin, kateri se je vračala dobra volja pri vsaki sinovi besedi. Vem, da si tako previden! Toda pogledjte, gospod Reverchon, naša draga Renée je tako divja! Vedno sem v strahu... Glejte, še sedaj ima mokre lase... Pridi, da ti jih posušim...

— Gospod Dardouillet! je naznanil služabnik.

— Eden naših sosedov, je rekla polgasno gospa Mauperin Reverchon.

— No, kako je kaj? je vprašal gospod Mauperin novega prišleca in mu stisnil roko.

— Že gre, že gre... tristo novih kolov danes.

— Tristo?

— Tristo... Mislim, da bo prav. Pred rastlinjakom dam vse vodoravno porezati, radi razgleda... Petinštirideset ali sedeminštirideset centimetrov pobočja, ne več. Če bi bili na mestu, vam ne bi bilo treba razlagati... Na drugi strani, saj veste, pa bom zvišal drevored za en meter. Ali veste, gospod Mauperin, ko bo vse to gotovo, ne bo pidi moje zemlje, ki ne bi bila prerahljana?

— Kdaj pa boste sadili, gospod Dardouillet? ga je vprašala gospodična Mauperin. Tri leta že postavljate delavce v vrto, ali ne boste nekoga dne začeli postavljati dreves,

— O, drevesa, gospodična, to ni nič... Za to je še vedno časa... Najnujnejše je urejevanje zemljišča, izenačenje višin in na to drevesa, če jih je že ravno treba...

Nekdo je bil vstopil skozi vrata, vodeča v salon iz notranjosti hiše. Pozdravil je, ne da bi ga bili videli. Bil je tu, ne da bi ga kdo opazil. Imel je pošteno lice in razmršene lase. Bil je blagajnik gospoda Mauperina, gospod Bernard.

— Vsi smo že tu... Gospod Bernard je prišel dol. Izborno! je dejal gospod Mauperin, ko ga je opazil, če bi hotela zapovedati, naj se servira, gospa Mauperin?... Mladina je gotovo že lačna.

Molk, ki je bil nastal v začetku obeda, je kmalu prenehal. Žlice so ropotale in družba se je začela pogovarjati.

(Dalje prih.)

Vseh vrst vino

Sirovi

ŠPIRIT IZ ARKOVE TOVARNE

Vseh vrst žganje

Gorljivi

Ljubljana

Telefon 5—18

„VINEA“

družba z o. z.

Rudnik :::

Telefon 5—18

Cognac medicinal!

Generalno zastopstvo tovarne „ARKO“ Zagreb

Tovarna špirita, kvasa, likerja, konjaka etc.

Liqueur Triple Sec!

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davčino vred.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal Kranj, Glavni trg tvornica vseh vrst blazin in žime in morske trave, modroce na peresih. Specijalna tvrdica za izdelovanje klubgarinur. — Najnižje cene! — Najboljše izdelki! — Zadržajte oferte in cenike!

Ivo ne pozabi

da za dogovorjeni izlet prineses s seboj Wrigleyev žvečilni gumi, dobiš ga v vsaki drogeriji!

Večje posestvo

se proda v obrtnem kraju na Gorenjskem ob železnici v neposredni bližini Bleda. Stanovanje takoj na razpolago. V gospodarskem posloju so kleti, ki so sposobne za večjo vinsko trgovino. Dopisi pod: „Posestvo na Gorenjskem“ na Aloma Company, anon. družba Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Sobo

mobilovano, veliko, s tremi posteljami ličim s 1. septembrom. Plača postranska stvar. Naslov v upravi lista.

Čevljarskega pomočnika

za vsa dela se sprejme takoj. Naslov v upravi lista.

Kompanjona

na novo tovarno v večjem mestu Slovenije, s kapitalom din. 500.000.— se sprejme. Jako dobiškanosno, brezkonkurenčno podjetje. Lastno tovarniško polje. Ponudbe pod „Nova tovarna“ na Aloma Company, anon. družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Stanovanje

iz dveh sob, kuhinje s pritlikami se zamenja s enakim v sredini mesta. Ponudbe pod: „Stanovanje št. 5.070“ na upr. lista.

7 veveric

živih, 4 mlade in 3 stare se proda. Komad po Din 15.— Izve se pri vratarju Blaznica Studence.

Radi odpotovanja prodam

1. Austria Kamero 10 X 15, Dopell-Anastigmat Choroplast 1: 6.8, z 9 kasetami in eno filmkaseto in enim novim zavojem filmov 10 X 15 cena Din 900. — 1. amerikan, žepni kodak za filme 4 1/2 X 6. Rapid Reetilinear Objektiv Din 450. 1. amerik. jekleno ribiško palico z vretenom in nekaj trnki Din 400. — „Interess. Blatt“, 8 krasno vezanih knjig letniki 1914 do 1921. Din 500. — 1. starinska stenska ura z 1/4 bitjem dobro ideoča Din 500. — 1. starinska stenska Spindel ura več raznih starinskih žepnih Spindel ur. Naslov: M. Smolej, urar, Jesenice 16, Gorenjsko.

Koliko

stane en mali oglas? Do 20 besed 5 Din, vsaka nadaljna beseda 25 para, tako si lahko izračunaš sam kaj stane tvoj mali oglas.

Otvoritev

specijalne zaloge tapetnih izdelkov. — Zima vseh vrst — morska trava — vsi v to stroko spadajoči predmeti. Točno in solidno delo po naročilu in popravilo. Se pripravlja Rud. Sever, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 6.

Pozor! Dame, kavalirji! Eleganten francoski garderobe kovček se proda. Naslov A. Simovce, krojač pred Škofijo 8.

Sprejme se

več dobrih samostojnih krojaških pomočnikov za male in velike komade — konfekcijsko delo. Le zmožni in trezni naj se javijo v pisarni Emonska cesta 8. Samostojni mojstri pa dobijo delo proti garanciji ali kavciji na dom.

Tovarne, podjetja!

Absolvent strojno elektrotehniške visoke šole s komercialno prakso išče takojšnje službe. Ponudbe pod „Vesten“ na upravo „Jutranjih Novosti“.

Kontoristinija

starejša, samostojna moč, večša slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi se sprejme. Prednost imajo z znanjem češčine. Začetnice izključene. Ponudbe na Frano Čuček, Ptuj.

Grajščina

elegantno mebluvana, parketi, elektrika, žaga, polnojarmenik na vodno moč 20 oravov, prima posestva živ in mrtev inventar 1.350.000 Din.

Posestva

lov v okolici Maribora in letno.

Zaga z mlinom.

Vila takoj cela prazna ob parku Maribora.

Hiše, gostilne, tovarne proda.

Posestvo v Nemški Avstriji se zamenja z tukajšnjim. Realiteta pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ul. 3.

Asztaltársaság

alakítású végett jelenkezzenek magyarul beszélők. Minden tisztességes embert szívesen látunk, víkéröl is. Levelek „Orgor“ címzessel a kiadóba küldendők.

Bivši

železniški pisarniški poduradnik z znanjem štirih jezikov želi primerne službe. Naslov v upr. lista.

Pisma, račune, kuverte, vizitke

in vse za trgovino in obrt potrebne tiskovine

izvršuje lično in poceni

Zvezna tiskarna

in knjigarna

v Ljubljani, Wolfova ulica 1

VELIKA IZBIRA

pesmi

romanov

dram

novel

povesti

mladinskih spisov

Operni libreti

Muzikalije

Zvezna knjigarna

Ljubljana, Marijin trg 8

ZAHTEVAJTE CENIK!

Zastopstvo:

L. Baraga, Ljubljana,

Šelenburgova ulica šte. 6/I.

Stavbenik

Rud. Ročak

v Trbovljah

izvršuje vsa

stavbna dela.

Šentjanški

premog

se dobi po ugodnih cenah vsako množino.

Prodajni urad šentjanškega premogohopa

Ljubljana, Rakeov trg 10.

Sobo

mobilovano, ev. s hrano, s posebnim vzhodom ličim sa takoj Ponudbe na upravo pod ABCD

Službo občinskega redarja

razpisuje občina Trbovlje.

Nastop s 1. septembrom t. l.

Pogoji: jugoslov. državljanstvo, starost od 24—40 let, navedena neoporečnost, znanje slovensčine v govoru in pisavi. Ponudbi je priložiti sliko. Plača in razne ugodnosti po dogovoru. Rok za vlogo prošelj

do 25. avgusta t. l.

Županstvo Trbovlje, dne 15. avgusta 1923.

Odda se takoj

stanovanje,

2 sobi in kuhinja v sredini Ljubljane

tistemu, ki plača najemnino par let naprej. Ponudbe z navedbo za koliko let se plača, na Aloma Comp., anončna ekspedicija, Ljubljana, pod „Par let naprej“.